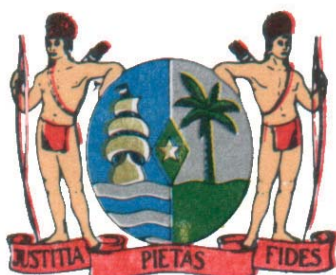


“KRUISPUNT”

“Samen naar betere tijden”



**REGERINGSVERKLARING
2010 - 2015
UITGESPROKEN
IN
DE NATIONALE ASSEMBLEE
OP
VRIJDAG 1 OKTOBER 2010
DOOR
Z.E. D.D BOUTERSE
PRESIDENT VAN DE
REPUBLIEK SURINAME**



Mevrouw de Voorzitter,

Leden van De Nationale Assemblée,

De wereld van de 21ste eeuw verschilt principieel met die van de vorige. Een van de opvallende verschijnselen die zich voordoet is dat wereldwijd de verwachtingspatronen van de burgers anders liggen dan voorgaande tijden. Reeds het feit dat deze nieuw optredende Regering de behoefte voelt om een ruimer naar de verdere toekomst gerichte beleidsperspectief aan de gemeenschap te bieden, zoals ik tijdens mijn Inauguratie op 12 augustus verwoordde, geeft het een en ander aan. Het optreden van deze Regering, in afwijking van voorgaande administraties, is een gevolg van het besef van de gewijzigde verwachtingspatronen.

Sedert onze eerste regering als min of meer zelfstandige staat in 1949 onder leiding van mr.dr. J. C. De Miranda, hebben alle administraties de ontwikkeling van het land als centrale beleidsuitgangspunt gekozen. Ook deze administratie doet dat: het gaat om ontwikkeling. Doch deze regering brengt daarbij de fundamentele toevoeging aan, dat het gaat om ontwikkeling ten behoeve van de vrijheid van de burger.

Vrijheid is het basale einddoel en tevens het meest effectieve middel om een sustainable economisch leven te bevorderen en om armoede en onzekerheden in onze snel veranderende wereld te bestrijden. De kwaliteit van ons leven dient niet alleen bepaald worden door ons niveau van welvaart in materiële zin, maar door onze vrijheid.

Het kenmerkende van ontwikkeling ten behoeve van vrijheid is een toenemende opheffing van bronnen van onvrijheid, hierbij noem ik zaken zoals armoede, onderdrukking, slechte economische ontplooiingsmogelijkheden, verwaarlozing van publieke voorzieningen en systematische achterstelling in de benutting van de talenten waarover de mens beschikt. De toestand waarbij men zich ervan bewust is, dat de levensvoorwaarden van zodanige aard zijn, dat het individu het leven kan leiden, dat hij begeert, is het einddoel van de ontwikkeling die wij voorstaan.

Naast de pure waardering voor vrijheid dient fundamenteel de verbinding te worden onderkend en erkend die bestaat tussen de verscheidene vormen van vrijheid. Zo zal politieke vrijheid de economische ontwikkeling bevorderen; sociale voorzieningen, zoals doelmatig onderwijs en doelmatige gezondheidszorg, zullen economische participatie in de gemeenschap versterken; het aanbod van economische faciliteiten zal de vergroting van de materiële welvaart van de burgers niet alleen vergroten, maar zal tevens de effectiviteit in de vervulling van de verschillende publieke functies ten goede komen.

Vrijheden van verschillende aard hebben aldus het vermogen om elkaar te versterken, naarmate elk hunner wordt bevorderd. Maar eveneens zullen adequate sociale voorzieningen individuen in de gelegenheid stellen om hun eigen lotsbestemmingen beter in vorm te gieten en anderen in hun streven daarin bij te staan.

Men zal door deze situatie zichzelf niet meer behoeven te beschouwen als hoofdzakelijk ontvangers van aalmoezen wegens slim bedachte sociale vangnetten. Integendeel zal het geheel van deze voorzieningen de mensen ertoe kunnen brengen zichzelf te beschouwen als weltoegeruste wezens, die over de vereiste eigenschappen beschikken om hun talenten tot ontwikkeling te brengen.

De coalitie die de basis vormt voor deze regering heeft in een document – het Regeerakkoord – in een 21-tal beleidsuitgangspunten de uitwerking van de bovenbeschreven doeleinden voor de ontwikkeling vastgelegd. In deze verklaring worden verschillende van deze beleidsuitgangspunten globaal concreet aangegeven; andere lenen zich minder voor beschouwingen hier ter plaatse en zullen nader worden uitgewerkt in relevante nota's en beleidswitboeken en ten behoeve van wettelijke en contractuele documenten, aan De Nationale Assemblée worden aangeboden.

In samenvattende zin kan gesteld worden dat het ontwikkelingsbeleid gestalte zal krijgen in een vijftal aspecten van beraadslaging en besluitvorming aangaande de politieke vrijheden, de economische faciliteiten, de sociale voorzieningen, de openbaarheid en openheid van bestuur en integratie in de gemeenschap alsmede de veiligheid van het bestaan.

Gesteld kan worden dat de bevolking het belangrijkste bezit is van dit land. Zij is in overwegende mate het product van immigraties, waarbij met een enkele uitzondering niemand vrijwillig naar Suriname geheel vrijwillig is gekomen. Steeds was er één of andere vorm van externe dwang dan wel dominantie bij de vestiging hier te lande van nieuwe groepen. Mede door deze ondervonden dwang en dominantie hebben alle groepen heel veel leed doorstaan en hebben onze voorouders aanzienlijk vergaande vormen van onderdrukking, mensontering en vernedering moeten ondergaan.

Het feit dat van al deze groepen relatief grote aantallen nakomelingen er nog steeds wonen en samen de bevolking van Suriname vormen, geeft aan deze achtergrond van geleden leed en verdriet een bijzondere betekenis. Want, indien het Surinaamse gezegde “wan ogri e tjari wan boen” iets te betekenen heeft, is het wel in dit opzicht, dat deze bevolkingsgroepen weten wat werken, onderdrukking en leed ondergaan en toch volhouden is. Tegen deze combinatie van ervaringen heeft de kolonisator steeds machteloos gestaan en is hij heel erg bevreesd geweest, dat deze groepen zich met elkaar zouden bundelen om één natie te vormen met een gemeenschappelijke identiteit.

Toen het er naar uitzag dat de kolonisator verschillende groepen der immigranten niet meer als slaven zou kunnen blijven behandelen, heeft hij als wapen de etnische verdeeldheid gehanteerd om te voorkomen, dat deze groepen een natie zouden gaan vormen.

Vrijwel alle sociale acties in de Surinaamse gemeenschap zijn etnisch geïndiceerd: er is niets waarbij alle groepen in even grote mate bij betrokken zijn of er enthousiast aan deelnemen. Het is daarom een enorme vergissing om deze verdeeldheid te continueren en de etnische scheidingen door de kolonisator aangeleerd te accentueren.

De Regering wenst te benadrukken, dat naar haar mening de Surinaamse mens potentieel een hoog human capital vormt, indien de bovenvermelde ketens worden verbroken en de natievorming een algemeen streven van de bevolking in al haar onderdelen wordt. Het incasseringsvermogen, dat elk van de hier bedoelde groepen op zijn eigen wijze tot uiting heeft weten te brengen, het aanpassingsvermogen aan de sterk wisselende levensomstandigheden met een zeer hoge graad van onzekerheid, die nog steeds deze samenleving kenmerkt; de intelligentie die blijkt uit de haast perfecte beheersing door het allergrootste deel van het volk van een zo vreemde taal als het Nederlands, die buiten dat land zelf vrijwel nergens ter wereld wordt gebruikt; de realisering van een op zich redelijk welvaartspeil op het Zuid-Amerikaanse continent: dit alles getuigd van een bevolking, die bij de juiste inzet van haar geestelijke en natuurlijke hulpbronnen, tot veel meer in staat is, dan tot nu naar voren is gekomen.

Iedere Surinamer moet ervan doordrongen zijn, dat etnische gegevens geen relevantie hebben in het streven om dit land omhoog te stuwen en gezamenlijk de schouders te zetten onder de daartoe vereiste opgaven. Overall waar ontwikkelingspotentie aanwezig is, dient deze te worden geïnitieerd op de geëigende wijze, beheerst door economisch rationele preferenties en niet door locale vooroordelen.

Ten slotte zal ook het probleem van het donkere verleden en zijn geestelijke remmingen, worden opgeheven door het perspectief van fundamenteel gewijzigde benaderingen van alles wat tot nu aan politiek bewind is verricht.

Al het geen in het verleden is geschied, zal worden gehandhaafd, wanneer het goed is. Verschillende andere, die in het verleden zijn geschied zullen moeten verdwijnen, als die niet bij de nieuwe ontwikkeling passen. De opheffing van het ene heeft overigens altijd mede tot gevolg, dat ook het andere wijzigt: dat de gemeenschap doortrokken wordt van het besef van de mogelijkheden van eigen krachtinspanning, creativiteit en veerkracht, waarbij de toekomst met optimisme en enthousiasme tegemoet wordt gezien. Als gevolg hiervan zullen wij steeds opnieuw oplossingen vinden voor de vele vraagstukken die op onze weg liggen.

In het sociaal-economische verkeer hanteert de Regering voor de centrale benadering van deze vraagstukken het begrip duurzame werkgelegenheid. Duurzame werkgelegenheid is voor haar de doorslaggevende factor bij de verscheidene initiatieven, die zij wenst voor te dragen voor deliberatie dan wel besluitvorming in het verkeer met uw college in het bijzonder en met de gemeenschap in het algemeen.

De Regering acht de benadrukking van duurzame werkgelegenheid essentieel voor de economische ontwikkeling, waarbij niet alleen de groei van de economie, doch vooral de alomvattende participatie van allen, die daartoe de geschiktheid bezitten, centraal dienen te staan. Daarbij legt zij de nadruk op de opvolging van opportuniteiten, die zowel de afnemende baan zekerheid wegens de technologische vooruitgang, vereiste organisatorische veranderingen, toenemende concurrentie als de korter wordende omlooptijd van producten en diensten doeltreffend tegemoet treedt.

In dit kader vormt duurzame werkgelegenheid in de zin van het spin-off effect van de factor arbeid, naast investeringen, educatie en innovatie, een van de speerpunten van het door de Regering te voeren beleid. Zij zal in haar programmering dan ook het accent leggen op deze vier velden en deze aspecten prioriteiten bij het uistippelen van de verschillende roadmaps betreffende onderwijs, ontwikkelingsinnovatie, infrastructuur, voedselvoorziening, industriële productie, buitenlandse handel en nationale veiligheid.

In het kader van de duurzame werkgelegenheid is het doelmatiger om de aandacht te richten op de terreinen van een leven lang leren, spreiding van kennis, versterking van reïntegratiemogelijkheden en diversificatie van de inzetbaarheid van individuele werknemers. Het verdient daarbij een zekere accentuering, dat duurzame werkgelegenheid investeringen vereist, die de mogelijkheid versterken om nieuwe vaardigheden op te doen, die zowel van toepassing zijn wanneer bestaande vaardigheden verouderen als wanneer de beschikbare basale vaardigheden ontoereikend zijn voor de in de samenleving vereiste productiviteit.

Een centraal doel in dit opzicht is dat geïnvesteerd wordt in de vaardigheden van de laagopgeleiden over het gehele land, daarmee wordt hun participatie in het arbeidsproces aanzienlijk verhoogd. Een noodzakelijke voorwaarde hiervoor is dat de overheid condities aandraagt die in samenwerking met het bedrijfsleven en in nauw overleg met de vakbeweging leidt tot de creatie van structurele werkgelegenheid. Het niveau van de arbeidsparticipatie is van doorslaggevende betekenis, mede vanwege het vermogen dat de arbeidsproductiviteit zich beter zal ontwikkelen naarmate zowel de actuele beroepsbevolking als de potentiële beroepsbevolking is afgestemd op flexibele arbeidsmarktsituaties. Deze flexibiliteit mag echter nimmer een op zichzelf staand doel zijn of ten koste komen van universele participatie.

De realisatie van de nationale ontwikkelingsdoelen zal in onze interacties met andere landen en internationale organisaties centraal staan, indachtig het beleidsuitgangspunt dat het buitenlands beleid moet bijdragen aan de nationale ontwikkeling. Het buitenlandsbeleid zal dienen ter ondersteuning van sectoren die essentieel zijn voor de nationale ontwikkeling, z.a. de land- en mijnbouw, het onderwijs, de gezondheidszorg, de rurale ontwikkeling, de armoedebestrijding en de bescherming van het milieu.

Voor Suriname impliceert dit een heroriëntatie van de reguliere diplomatie naar een ontwikkelingsgerichte diplomatie waarbij meer aandacht wordt geschonken aan nieuwe onderwerpen z.a. armoedebestrijding, voedselzekerheid, de bescherming van opkomende bedrijven en industrieën en de effecten van klimaatsverandering. In deze conceptie zal de bijdrage van erkende NGO's en Surinamers in de diaspora van grote waarde zijn. Deze ontwikkelingsdiplomatie zal erop gericht zijn om effectiviteit en productiviteit van internationale samenwerking te optimaliseren ten behoeve van de nationale ontwikkeling.

Op basis van een sterkte/zwakte analyse zal de internationale samenwerking op sectoraal niveau worden geïntensiveerd. Zo zal b.v. met Brazilië, die over een grote landbouwtraditie beschikt, concreet worden samengewerkt bij de ontwikkeling van de landbouwsector van Suriname, mede tegen de achtergrond van het streven om als voedselschuur voor het Caribische gebied te dienen. Ons buitenlandsbeleid zal zich richten op het verkrijgen van toegang van Surinaamse landbouwproducten tot de Caribische markten. Er zal gestreefd worden naar een intensievere samenwerking met Cuba bij de opleiding van artsen, ten einde goede gezondheidszorg binnen het bereik van elke Surinamer te brengen.

Met Venezuela zal nauwer worden samengewerkt in de verdere ontwikkeling van onze aardoliesector, met Japan en Korea voor wat betreft de visserijsector, met de VSA en Canada in de mijnbouwsector en met India op het gebied van ICT. Met de Organisatie van Islamitische Conference (OIC) zal samengewerkt worden bij de financiering van projecten, terwijl onze participatie in de organisatie van het Verdrag voor Amazonische Samenwerking (ACTO) gericht zal zijn op grotere welvaart en welzijn van de binnenland bewoners.

Suriname vormt zowel wat het grondgebied als de bevolkingsomvang betreft het kleinste soevereine land van Zuid-Amerika. Pas de laatste 30 à 40 jaren is de wetenschap ermede bezig een bruikbare verklaring te zoeken voor het fenomeen, dat kleine landen, zoals Luxemburg en Singapore zeer rijke landen zijn. De verklaringen hiervoor zijn overigens nog lang niet afgerond.

Het zal in het algemeen erop neerkomen, dat dezelfde vereisten om de Surinaamse human capital volledig te benutten nodig zijn, om een economisch opbouwplan te formuleren en succesvol uit te voeren, dat erop is gericht om van Suriname een welvarend land, bewoond door een gelukkig volk, te maken.

Een ongebalanceerde verhouding tussen de rijk en de arm is de oudste en meest fatale ziekte, die een staat bedreigt. Deze situatie is in de afgelopen jaren verergerd. Het jaar 2010 dient de start van een principieel keerpunt te zijn in het beleidspatroon, waarin 1% van de bevolking meer vermogen bezit dan de onderste 90% bij elkaar geteld. Dit is niet een erfenis, die wij voor onze kinderen mogen nalaten.

In 1975 hebben wij Surinamers, ervoor gekozen, dat onze Staat een republiek moet zijn. Deze keuze resulteert in een situatie waarin gemeenschapszin en behartiging van het algemeen belang de eerste drijfveren vormen in het publiek optreden en corruptie als een groot kwaad wordt beschouwd.

Wij Surinamers hebben voor al onze beleidsinitiatieven voor democratie gekozen als een regiem, een cultuur en een maatschappelijke organisatie waarin wij zoveel mogelijk gemeenschappelijke beslissingen en gedragsregels maken.

Alleen authentieke politici en bestuurders die bereid zijn hun beleid voortdurend ter bespreking open te leggen en verklaringen te geven betreffende bereikte resultaten zijn voor de vernieuwing van de samenleving inzetbaar.

Voor deze Regering wordt democratie gekenmerkt door de rule of law, de bevoegdheid om de eigen leiders te kiezen en direct te worden bestuurd door locale, zelf gekozen autoriteiten alsmede een toegankelijke en eerlijke rechtspraak.

Met deze benadering voor ogen zal binnenkort de evaluatie en bijstelling van onze staatsinrichting, zoals deze tot uiting komt in de in 1987 vastgestelde Grondwet alsmede de beperkte reikwijdte van onze wetgeving inzake het Binnenlandsbestuur worden doorgegeven. Op zeer korte termijn verwacht de Regering een notitie aan De Nationale Assemblée te presenteren, waarin de voornaamste conclusies van de evaluatie en de eventuele herziening van minder bevredigende constitutionele voorzieningen, zullen worden gepresenteerd.

Het is het stellige voornemen van de Regering, dat deze gewichtige aangelegenheid binnen dit zittingsjaar dient te zijn afgewikkeld. Zij is immers van mening dat de interne organisatie van de Staat uitgebalanceerd, efficiënt, effectief en transparant met behoorlijke accountability dient te zijn ingericht om met succes een beleid mogelijk te maken, dat is gericht op de totstandkoming van een ontwikkelingsproces als hier voren werd uiteengezet.

De Kruistocht tegen corruptie vormt hiervan een essentieel onderdeel. Ten aanzien van de bestrijding van de criminaliteit is de aanpak integraal en preventief gericht. De repressieve aanpak hiervan impliceert een intensivering van samenwerking tussen de verschillende diensten. Daarnaast zal de defensieorganisatie werken aan de versterking van de nationale en internationale samenwerking in het kader van de veiligheid en ontwikkeling.

Er is deze Regering alles aan gelegen dat er in de Republiek Suriname in een goede rechtspleging wordt voorzien, die mede de functionering van de rechtstaat conditioneert. Handelingen en uitspraken van de Rechterlijke Macht dienen doortrokken te zijn van de beginselen van rechtvaardigheid, onafhankelijkheid, onpartijdigheid, integriteit, moderatie en wijsheid.

Onderwijs is de basis voor de democratische ontwikkeling van de Surinaamse samenleving. Daarom dient onderwijs het belang van democratie in even grote mate te beklemtonen als het nastreven van excellente bekwaamheden. Door onderwijs zo centraal te stellen in het leven, zal de jeugd evenals de volwassene een leerschool in vrijheid doorlopen. Deze leidt tot een commitment voor dienstbaarheid aan de ontwikkeling van de gemeenschap. De basis zal daarin moeten zijn gelegd voor de vitaliteit van deze samenleving. Die vitaliteit moet de grondtoon van het volkskarakter zijn, die ervoor zorgt dat er een decent society functioneert, die de veerkracht bezit zich te handhaven en toepasselijk te zijn in democratische instellingen in alle sectoren van staat en maatschappij.

Opvoeding bestaat uit het voortdurend zoeken naar antwoorden op zich aandienende vragen. Alle bruikbare inzichten starten met de aanvaarding van voorlopige antwoorden op deze vragen. Vandaar dat onderwijs een dialectiek dient te omvatten van gematigdheid waarbij bewijsvoering en aanvaarding, vragen en antwoorden, bij voortduring een kwetsbaar evenwicht presenteren.

De inventarisatie van de werkelijkheid moet worden gepresenteerd, doch die presentatie gaat gepaard met vraagtekens, herhalingen, herzieningen, nieuwe vraagtekens en nieuwe bijstellingen, steeds opnieuw, zonder dat ooit de steen der wijsheid is gevonden.

Toch dient er allerwegen de bereidheid aanwezig te zijn om met de voorlopige resultaten alvast van start te gaan en een open mind te hebben voor bijstellingen, zonder door scepticisme het kind met het badwater weg te gooien en stagnatie te conditioneren.

Met het oog hierop zal een grondige evaluatie van het totale systeem van basis onderwijs tot en met het hoger alsmede wetenschappelijk onderwijs onontbeerlijk zijn. De Regering verwacht binnen afzienbare tijd een beleidswitboek te presenteren, waarin de hersruuctering en de innovatie van het onderwijsstelsel zal worden aangegeven.

De regering hecht groot belang aan het beschermen van de jeugd. Zij zal derhalve een beleid voeren gericht op het bieden van kansen aan jongeren waardoor zij kunnen participeren in het arbeidsproces en in het beleid en bestuur van ons land.

De regering is van oordeel dat sport een wezenlijk onderdeel is van ons leven, het onderwijs en de volksgezondheid. Zij zal derhalve een beleid voeren gericht op een hernieuwde aanpak van sport beoefening en -ontwikkeling. Zij zal daarbij prioriteit geven aan het scheppen van condities en randvoorwaarden waardoor Suriname zo hoog mogelijk op sport gebied kan meedoen in de regio en in de wereld.

De Regering is van oordeel dat de grote betekenis die in de samenleving wordt gehecht aan zowel de medische gezondheidszorg als aan de technologie uiterst serieus dient te worden genomen. Met name het onderwijs en de bijzondere plaats en betekenis van wetenschap en technologie in het te ontwikkelen en uit te voeren regeringsbeleid worden van vitale betekenis geacht. De Regering is vastbesloten om op een voortvarende wijze te werken, ten einde deze aangelegenheden aan te vatten.

Daarom zullen in deze regeerperiode binnen het kader van een integraal nationaal en internationaal beleid op het gebied van wetenschap en technologie een aantal instituties worden gerealiseerd.

In de eerste plaats zal worden ingesteld een hoog specialistische Nationale Raad voor Wetenschap en Technologie. Deze Nationale Raad voor Wetenschap en Technologie zal evenals in landen als Brazilië, Frankrijk, Ghana, Trinidad & Tobago en Venezuela als orgaan buiten de ministeries staan en rechtstreeks adviseren aan de President van de Republiek Suriname.

De Nationale Raad voor Wetenschap en Technologie zal achtereenvolgens in de context van alle drie fasen van het regeringsbeleid (de voorbereiding, de implementatie en de na- controle op de uitvoering van het beleid), op een kritische, constructieve en solide wijze bijdragen ter ondersteuning, c.q. verbetering van het regeringsbeleid, vanuit de vraagstukken en oplossingsmodellen van wetenschap en technologie door terzake uit te brengen adviezen, jaarrapporten en thema- documentaties.

Als verbijzonderingen van de Nationale Raad voor Wetenschap en Technologie zullen verder stappen worden ondernomen ter instelling in deze regeerperiode van een Algemeen Medisch Centrum Wanica en het opzetten van een Open Universiteit in Wanica.

Het Algemeen Medisch Centrum zal qua structuur, inrichting en werkwijze in hoge mate beantwoorden aan de eisen die gesteld worden aan een modern, doelmatig en effectief opererend medisch centrum van internationale allure. Vandaar dat het centrum van begin af aan gelieerd zal zijn aan een van de belangrijkste medisch wetenschappelijke faculteiten en instituten ter wereld.

De Open Universiteit in Wanica zal een unieke en innovatieve structuur, inrichting en wijze van opereren hebben, die naadloos aansluit bij de economische en sociaal maatschappelijke behoeften van onze samenleving en als zodanig een fundamentele bijdrage zal leveren aan de economische en sociale ‘take off’ in de context van het innovatiebeleid.

De Regering verwacht binnen afzienbare tijd omtrent deze aangelegenheid een uitgebreidere notitie aan Uw college te presenteren.

Ik citeer de woorden van de vooraanstaande Amerikaanse political columnist, Richard D. Mohr, “The ability to serve in the armed forces has been a defining characteristic of full citizenship”.

Deze opvatting vormt het uitgangspunt bij de benadering van het vraagstuk van de militaire dienstplicht. Er komt een voorstel om vanaf medio 2011 militaire dienstplicht in te voeren voor jonge mannen en vrouwen van 17 tot 26 jaar.

In de praktijk, zullen tijdens de dienstplicht militaire vaardigheden en beveiligingsvaardigheden worden aangeboden. Bovendien krijgt een ieder de kans om een opleiding te volgen op technische en of technologische gebied.

Naar de mening van de Regering vormt de indeling van het land in ressorten een goede basis voor het tot zijn recht laten komen van het democratisch karakter van de Surinaamse Staat. De ressorten worden uit economische en publiekrechtelijke overwegingen van doelmatigheid gecoördineerd in gewestelijke organen (districten).

Het ressort vormt het geëigende forum waarin er doelbewust naar kan worden gestreefd om te voorkomen, dat het algemeen belang wordt ondergeschikt gemaakt aan eigenbelang of groepsbelangen. Het ressort opent de mogelijkheid voor directe betrokkenheid van de burgers in het gehele land bij het openbare basisonderwijs en de specifieke burgerlijke accommodaties om in dat onderwijs optimaal te kunnen voorzien, zoals dagcrèches en internaten, evenals de sociale zorg voor de armen en behoeftige alsmede de instandhouding van een geschikt leef- en woonmilieu inclusief de secundaire infrastructuur.

De Regering acht voor de opbouw van een gemeenschap zoals eerder beschreven van belang dat bij de vormgeving van de economische politiek aanwezig is een combinatie van beheerst pluralisme, innovatieve instelling en een bouwstenen- aanpak binnen een modern democratisch bewind.

Als kernpunten voor de economische politiek beschouwt de Regering de volgende onderdelen: volledige en volwaardige werkgelegenheid; anti-inflatoire budgettaire evenwicht voor de overheid op alle niveaus; doelmatige belastingen; zeer hoog spaar- en investeringsniveau; strak monetair regiem; evenwichtige sociaal-economische samenhangen tussen prijzen en beloningen; positieve, structurele mobiliteit van de factor arbeid.

Er behoort een noodzakelijk verband gelegd te worden tussen een voortgaande economische groei en sociale redistributie. Zodoende dient de economische politiek te worden gericht op versterking van de sociale solidariteit.

Samengevat zal het economisch beleid van de Regering erop neerkomen dat een hoog productieniveau wordt bereikt, mede op basis van omvangrijke particuliere investeringen en voortdurende modernisering en kwaliteitsverbetering van de factor arbeid.

De Regering geeft hoge prioriteit aan een set van programma's die zijn gericht op de productie van voedsel voor circa 85% van de Surinaamse voedingsbehoefte en minstens 40% bestemd voor export. Deze voedselproductie zal worden georganiseerd in de vorm van verschillende zgn. leading corporations, die samen met een groot aantal boerencoöperaties en ondersteunende organisaties de productie zullen verzorgen op basis van het principe van small growers en out growers.

Vooralsnog is de productie van Rijst voor de komende tien jaren gekwantificeerd op een gewenst inzaai-volume gericht op tenminste 150.000 ha in 2020. Omtrent de overige productie bestanddelen zal de Regering in de loop van dit zittingsjaar een beleidswitboek inzake de Voedselproductie aan De Nationale Assemblée aanbieden. Daarin zullen de gekwantificeerde doelen worden aangegeven voor Zuivelproducten, Rund- en varkensvlees, Kippen en Groente; deze zullen voornamelijk overal waar nodig worden gerealiseerd.

Het beheer alsmede het beleid ter versterking van de Surinaamse dollar dient bij uitstek toegewezen te worden aan de Governor van de Centrale Bank van Suriname, bijgestaan door een competente Regeringscommissaris en een deskundig, hoog opgeleide ondersteuningsstaf. Daarnaast zal de Centrale Bank van Suriname zorgen voor een geordende valutamarkt en financieel systeem.

De wetgeving voor de bescherming van de consument heeft een hoge prioriteit voor de regering. De tien jaar terug ingezette liberalisatie van de handel en de opkomst van een vereenvoudiging van het vergunningen stelsel impliceren dat de consumentenbescherming op een hoger niveau moet worden gebracht. Centraal staat hierbij het bewustzijn van de consument om zelf wel geïnformeerde keuzes te maken. De nodige consumenten informatie systemen zullen hiervoor op een duurzame manier in het leven worden geroepen.

Ter dynamisering van dit beleid zal worden bevorderd dat jaarlijks een advies hieromtrent door de Sociaal Economische Raad aan De Nationale Assemblée wordt uitgebracht, dat aanleiding kan geven tot aanpassingen in de regelgeving.

Het is de opvatting van de Regering, dat het nationaal inkomen van een land harder groeit naarmate de inkomensverdeling minder scheef is. De huidige Surinaamse inkomensverdeling wordt als erg scheef ervaren. Aan de Sociaal-Economische Raad zal terzake advies worden gevraagd om in deze een ombuiging te bevorderen.

De macro-economische stabiliteit zal worden gericht op een door de Governor van de Centrale Bank te hanteren inflatiecijfer van in beginsel niet meer dan 2.5% per jaar. Alle loon- en prijsontwikkelingen moeten gericht zijn op het handhaven van deze target. Het is gewenst dat het een en ander in eerste instantie in een meerjaren convenant tussen de vertegenwoordigers van vakbeweging, bedrijfsleven en de overheid in de Sociaal Economische Raad, wordt overeengekomen.

Aanvragen van vergunningen en registraties in verband met het vestigen van bedrijven dienen binnen tien werkbare dagen door de bevoegde instanties te zijn afgehandeld. De regering ziet hier een startpunt voor de toepassing van zogenaamde E-Government.

De Regering acht de waarde van sterke gezinnen voor de samenleving enorm hoog. Zij erkent dat wereldwijd gezinnen en gezinsvorming onder druk staan, doch heeft niet de opvatting dat de alternatieven dezelfde functies in de samenleving kunnen vervullen als een stabiel gezin.

Binnen het gezin dragen ouders en opvoeders verantwoordelijkheid voor de overdracht van waarden en normen aan hun kinderen en brengen deze de alomvattende invloed van naastenliefde en broederschap bij, die voor de ontwikkeling van de gemeenschap een zeer belangrijke basis vormen. Ouders en opvoeders die hun kinderen opvoeden tot evenwichtige en zelfstandige volwassenen, leveren een positieve bijdrage aan de samenleving als geheel.

Het is onaanvaardbaar dat een aanzienlijk deel van de bevolking niet is gehuisvest op het niveau dat goede voorwaarden schept voor een zorgzaam en evenwichtig gezinsleven. Er is niet alleen een tekort aan woningen, doch een zeer groot deel van de bestaande woningvoorraad voldoet niet aan te stellen eisen.

De oplossing ligt niet alleen in het bouwen van een groot aantal goedkope woningen, die tegen speciale voorwaarden aan de bevolking worden beschikbaar gesteld. Tot nu is gebleken, dat meestal binnen afzienbare tijd zulke woningen niet meer aan te stellen eisen voor behoorlijke huisvesting voldoen en krotvorming en buurtachteruitgang bevorderen.

Daarom behoort bij het uitstippelen van de voorziening in woningen mede rekening te worden gehouden met andere beleidsdoeleinden, die gericht zijn op een aanzienlijke toeneming van een middenklasse levensstandaard voor de gemeenschap, waarbij met name gedacht kan worden aan groeiwoningen.

Gezinnen die tot een dergelijke groep behoren, beoordelen de kwaliteit van het leven voornamelijk aan de hand van de leef- en woonomstandigheden, waaronder geschikte sociale participatie.

De Regering wenst te bevorderen, dat de middenklasse haar prioriteiten wijzigt, in zoverre dat haar vermogensvorming niet langer slechts uit eigen woningbezit blijkt, doch ook in het deelnemen in het aandelenkapitaal van bedrijven, dan wel andere moderne vormen van bezitsvorming.

De Regering is voornemens om in de komende vijf jaren in de vorm van 8 flats van 250 wooneenheden elk met uitgebreide, moderne voorzieningen te doen bouwen in verschillende ressorten binnen de agglomeratie Paramaribo. Als de nieuwe woningen worden betrokken door groepen, die er economisch beter voor staan, zal een doorschuiving worden verkregen ten gunste van de goedkopere woningsectoren.

Daarnaast zullen verspreid over het gehele land 18.000 woningen worden gebouwd. Het voeren van een transparant en rechtvaardig grondbeleid is een conditio sine qua non voor zekerheid, rust, stabiliteit en productie.

Kwaliteit van leven gaat om een verzorgd lichaam en het opvangen van de bezorgdheden over de geest en de ouderdom. Vaak wordt over het hoofd gezien dat het referentiekader van de seniorenburger in een bejaardentehuis of bij de kinderen, de kwaliteit van zijn eigen bestaan vormt. Bij een aanzienlijk deel van de seniorenburgers is dat bestaan ronduit slecht. Veelal is er ontoereikende gezondheidsvoorziening of is er gewoon onvoldoende inkomen om op een fatsoenlijke wijze in het bestaan te kunnen voorzien. Ook de opvang door kinderen of anderen met wie er banden des bloeds bestaan, laat soms te wensen over.

De goede verzorging van de seniorenburgers is voor de Regering een zeer belangrijke aangelegenheid. Ook als geld niet alles is, is het voorzien van een redelijk niveau van financiële zekerheid voor deze burgers een absolute eis die door een fatsoenlijke en rechtvaardige maatschappij wordt gesteld.

De Regering is daarom van mening dat er een aanzienlijke verhoging van de Algemene Ouderdomsvoorziening (AOV) noodzakelijk is. De regering is voornemens voor het einde van 2010 een start te maken om in een aantal fasen deze uitkeringen aanzienlijk op te trekken en wijzigingen in het systeem door te voeren, die rechtvaardig worden geacht.

Er bestaat geen groter goed in dit leven dan de gezondheid. Zowel op het gebied van de beschikbaarheid van medische voorzieningen als op de toegankelijkheid ervan voor de burgers is veel kritiek. Niettemin is er de afgelopen 30 jaren, met name sedert de instelling van Staatsziekenfonds in 1980, behoorlijke vooruitgang op dit gebied te constateren. De Regering acht het niettemin geboden dat de voorzieningen worden opgevoerd, met name wat gezondheidsdreigingen als dengue, HIV/AIDS en traditionele bevolkingsziekten als milities diabetes en hoge bloeddruk betreft.

Voorts is het ernst om te bereiken, dat er via een ressortale organisatiestructuur een algemene ziektekostenverzekering tot stand wordt gebracht, welke financieel duurzaam uitvoerbaar is en met de eigen inbreng van de verzekerden in stand kan worden gehouden.

Spreading van doelmatige ziekenopvangfaciliteiten in het kader van die volksverzekering zal een element vormen, die het kostenaspect van deze aangelegenheid zeker zal compliceren.

In het kader van de ambitieuze opzet van de Surinaamse voedselvoorziening en met het nog aan te geven productie verhogingsbeleid zullen Ontwikkelingscentra worden ingesteld over het gehele land, waarin technisch onderricht aan participanten in deze sectoren wordt gegeven alsmede op innovatie gericht onderzoek van productiemethoden. De werkzaamheden van deze Ontwikkelingscentra zullen worden gecoördineerd door de reeds eerder besproken Nationale Raad voor Wetenschap en Technologie. Deze Ontwikkelingscentra zullen in de komende dertig jaren mogelijk uitgroeien tot zeer uitgebreide, moderne wooncentra.

In het kader van de productieverhoging wenst de Regering zich te richten op verschillende sectoren, waaronder Bosbouw, Mijnbouw, Bouwnijverheid, Water en Energie. De productie van vrijwel het complete pakket van bouwmaterialen wordt mogelijk geacht uit grondstoffen die in Suriname in beduidende mate voorkomen. Hiervoor zijn er studies te verwachten omtrent tenminste vier nieuwe ondernemingen geprojecteerd met vestigingsplaatsen in Brokopondo, Commewijne, Marowijne en Para, die in het huisvestingsbeleid een zeer belangrijke rol zullen dienen te vervullen.

Daarnaast zal een omvangrijk aantal kleine particuliere productieondernemingen zich vestigen in het zuidelijk gebied rondom het Brokopondo stuwmeer en in gebieden rond Albina en Nieuw Amsterdam. Op deze locaties zullen vrijhandelszones worden ingesteld, die een samenwerkingskarakter zullen dragen tussen kleine en middelgrote Surinaamse en buitenlandse ondernemers.

Ten aanzien van Water is een stelsel van efficiënte en effectieve behandeling van de Surinaamse zoetwatervoorraad geboden. Voorts zal naar een clustering worden gewerkt tussen thans gebotteld water producerende bedrijven zodat hun aantal beperkt wordt ter bereiking van een absolute topkwaliteit en deze samen erop zijn gericht om tenminste 60% van hun productie voor export te bestemmen.

Er komt een beleidswitboek inzake Energie, waarin de Regering concreet haar beleidsopvattingen zal aangeven aangaande de stroomproductie met de daarbij te hanteren productiemix en het een en ander in een Energy sector reform zal resulteren.

Voorts wenst de Regering te bevorderen, dat productie wordt gerealiseerd op het gebied van biologisch verkregen energiedragers, zoals suikerriet, palmproducten en soya.

De regering zal op het gebied van infrastructuur bijzonder aandacht schenken aan het Puert'America project aan de monding van de Suriname- en de Commewijne rivier. Dit multi-purpose project zal dienen te voorzien in een ruime zeehaven van internationaal aanvaardbare omvang en diepgang, annex een nieuwe internationale luchthaven voor goederen en personenverkeer. In samenhang zullen beide havenfaciliteiten aanleiding geven tot nieuwe weg- en oeververbindingen van Nw.Amsterdam, Marienburg en Meerzorg met Paramaribo.

Groot-Paramaribo zal een aanzienlijke upgrading van het wegennet ondergaan. Verwacht wordt dat aan het einde van 2020 de onderlinge verbindingen tussen Paramaribo, Commewijne, Para en Wanica op een veel hoger niveau zullen komen te verkeren.

Tussen Apoera en Stoelmanseiland worden verschillende nieuwe wegen voorzien. De ontwatering van groot-Paramaribo zal verder ter hand worden genomen als mede de ontwatering van productie gebieden in het gehele land.

Ter bevordering van een efficiënte personen en -goederen vervoer, zal de infrastructuur van land- lucht ,en- watertransport grondige aanpassing ondergaan.

De Regering zal het toerisme mede vanuit de optiek van exportbevordering benaderen. Naast het Centraal Suriname Natuurreservaat, zijn er toeristische parken gepland in een aantal deelgebieden van het binnenland. Zo zullen in Sipaliwini vier parken worden gepland, waarvan één voor gezondheidstoerisme voor niet-westerse medische behandelingen. In Brokopondo, Para en Nickerie zullen eveneens nieuwe toeristische resorts worden aangelegd. Deze resorts zullen zijn uitgerust, dat zij – hoewel ten dele passend in het kader van eco-toerisme - voornamelijk zijn afgestemd op luxe toeristen die uitkijken naar mogelijkheden voor natuuronderzoek, sport en ontspanning.

Regeren betekent zorg dragen voor een evenwichtig beleid en continuïteit van een gewenste positie van de staatsfinanciën. Begrotingstekorten die het gevolg zijn van structureel gestegen uitgaven en afnemende ontvangsten, zullen op den duur onhoudbaar blijken te zijn, en dienen te worden vermeden. Mocht het zo zijn dat als gevolg van buitengewone omstandigheden het onvermijdelijk is dat dergelijke tekorten optreden, dan dient ervoor gezorgd te worden dat zij tot een beheersbare omvang worden teruggebracht en op duurzame wijze worden gefinancierd.

De financiering van de verschillende programma's en initiatieven zal een zware opgave van de Regering worden. Daartoe is het nodig dat de overheidshuishouding op orde komt en er geen norm-overschrijdende begrotingstekorten worden toegestaan.

Het algemeen beeld van de financiën van de Staat typeert zich, zoals bekend, al geruime tijd door de omstandigheid dat de ontvangsten tekort schieten om de uitgaven te kunnen dekken. Voor en tijdens de overname van de regeermacht is vernomen dat het ten aanzien van de staatsfinancien steeds een proces van "passen en meten" is geweest, maar de aard en juiste omvang van het probleem was toen niet goed duidelijk. In de laatste maanden van het vorig bewind zijn de staatsuitgaven ten opzichte van diezelfde periode in het jaar ervoor, sterk gestegen. Simultaan met deze ontwikkeling heeft zich een proces ingezet waarbij de inkomsten, als gevolg van de internationale recessie, aanmerkelijk zijn teruggevallen.

Het is een vaststaand feit dat de fragiele financiële conditie van de Staat verder zwaar is aangetast door, onder andere de FISO-maatregelen in de aanloop naar de verkiezingen toe, toch nog in te voeren. Deze beslissing, die in wezen voor structurele verhoging van de Staat heeft zorg gedragen, heeft inmiddels bewezen nadelige invloed op het algemeen prijspeil en de wisselkoers te hebben gehad. Vanwege de effecten op het prijspeil is het beoogde doel van koopkrachtversterking dan ook ernstig teniet gedaan. De wijze waarop totaal onvoorbereid en met voorbijgaan aan adviezen van de CBvS en IMF, FISO 2 in juli 2010 gestart is, heeft reeds in de afgelopen 2 maanden in sterk negatieve gevolgen geresulteerd voor de cashflow van de Staat en geleid tot een verhoogde druk op de wisselkoers.

We hebben op 12 augustus jontsleden overgenomen een financiële situatie waarbij de lopende rekening van de staat een negatieve saldo vertoonde van ca. 590 miljoen SRD, terwijl er ca. 250 miljoen aan openstaande rekeningen bij het Ministerie van Financien bekend waren. We hebben ook een monetaire reserve overgenomen, welke uitgedrukt in aantal maanden import een hoge is vergeleken bij de internationale standaarden, maar belangrijk is om hier nadrukkelijk te vermelden dat het niet gaat om geld en het dus ook niet kan worden gebruikt om de enorme hoeveelheid openstaande rekeningen te betalen. De Monetaire Reserve is ter dekking van de Surinaamse Munt en daar zal niet aan getornd worden.

De huidige penible omstandigheden van de staatsfinanciën nopen enerzijds dagelijks tot zorgvuldig management om het apparaat van de Staat draaiende te houden en dwingen anderzijds tot het treffen van maatregelen aan zowel de inkomsten- als de uitgavenzijde om tot verantwoord en duurzaam beheer te geraken. Aan de uitgavenzijde zal er niet aan kunnen worden ontkomen om bezuinigingsmaatregelen te treffen en de implementatie van onder meer FISO-2 te temporiseren. Het komt de regering voor dat samen met de vakbeweging er een formule gevonden moet worden aan de hand waarvan implementatie van FISO-2 in de toekomst kan plaatsvinden, zonder dat er storende invloed naar de macro-economische conditie van onze volkshuishouding uitgaat. Had men ervoor gekozen om de uitvoering van FISO 2 gefaseerd te doen plaatsvinden, dan zouden de hiervoren aangehaalde negatieve effecten in veel mindere mate zijn opgetreden.

Voor wat de grote voorraad aan onbetaalde rekeningen van voornamelijk het eerste helft van dit jaar betreft, zal door de invoering van een efficiënt betaal schema, de afwikkeling van schulden aan crediteuren ter hand worden genomen. Daarenboven wenst de regering aanzienlijk te besparen op de uitgaven van goederen en diensten door alle getekende contracten aan een grondige evaluatie te onderwerpen en alle overfactureringen eruit te halen.

Het brengen van evenwicht tussen ontvangsten en uitgaven is een noodzakelijke voorwaarde voor de geloofwaardigheid van het beleid ter ene zijde, maar in belangrijkere mate voor het vestigen van een economische klimaat dat investeringen aanmoedigt en de Staat in de gelegenheid stelt om middelen op de binnenlandse en de buitenlandse kapitaalmarkt aan te trekken om ontwikkelingsuitgaven te financieren.

Ten aanzien van de ontvangstenzijde worden diverse maatregelen overwogen, zowel in de sfeer van de directe als in die van de indirecte belastingen. Evenwel, waar er voor gewaakt zal moeten worden, is het ontstaan van een dermate grote belastingdruk dat ontmoediging van de economische bedrijvigheid plaatsvindt.

De maatregelen die overwogen worden hebben daarom vooral te maken met het verhogen van de efficiëntie bij de inning van de gelden. De in gebruikneming van een scanapparaat op de Nieuwe Haven zal niet alleen de inkomsten uit import sterk moeten verhogen, maar zal ook moeten leiden tot dusdanige efficiëntie dat het fenomeen onderfacturering van importen en dus onderduiken van indirecte belastingen wordt verbannen. De regering zal niet schromen om zowel tegen de ambtenaren als tegen de importeurs die zich hieraan schuldig maken krachtig op te treden.

Naast deze efficiëntie maatregelen in de inning van de bestaande belastingen zal de regering werken aan de basis grondslag van ons belasting systeem. Belastingen moeten als instrument voor de ontwikkeling ingezet worden. De shift van het huidige systeem van belastingen op inkomsten (loon en winst) naar een systeem van belastingen op consumptie zal gerealiseerd worden in deze regeerperiode.

Het bestaande systeem van de omzetbelasting zal vervangen worden met een efficiënt systeem van “Bruto Toegevoegde Waarde”, de BTW, die naar streven van de Regering eind 2012 in werking moet treden.

De specifieke ondersteuning van de productiesectoren door het toepassen van nultarieven en ontheffingen van BTW, speciale fiscale incentives aan geïdentificeerde productiesectoren en de inwerkingtreding van de Investeringswet, zullen onderdeel vormen van de totale belastinghervorming.

De Regering heeft in overweging een flat-tax belastingssysteem in te voeren voor alle werknemersinkomens en bedrijven. Door een dergelijk systeem kan de belastingorganisatie aanmerkelijk worden verbeterd en kunnen de totale belastinginkomsten van de Staat toenemen.

Een ander aspect betreft het in beeld brengen van sectoren die tot nu toe buiten het zicht van de fiscus zijn gebleven, zoals de informele goudsector, de informele kapitaalmarkt, enz.

Zaken als tijdige inning van de inkomstenbelastingen, vergemakkelijken van de procedure voor het betalen van de canon- en grondenrechten, bijstelling van de casinobelastingen, effectuering van vermogensbelastingen, extra onroerend goed belasting op overwoekerde en niet in gebruik genomen gronden en percelen, vooral in gebieden waar er sprake is van reeds door de Staat aangebrachte nutsvoorzieningen; bijstelling van heffingen op de import van luxe goederen zijn een aantal voorbeelden van zaken die momenteel in studie zijn, om reeds in 2011 van kracht te zijn ten behoeve van de vergroting van de inkomsten van de Staat.

De productiepotentie van de lokale midden- en klein bedrijven zal door de Regering worden ondersteund. Ter realisering hiervan zullen de Landbouwbank N.V. en de Nationale Ontwikkelingsbank N.V. worden gefuseerd tot één sterke bank. Als gevolg van de input van verschillende financiële faciliteiten zal deze nieuwe organisatie sterk kunnen inspelen op de financieringsbehoeften van kleine ondernemers, hetgeen haar core-business zal zijn.

Het garantiefonds voor bedrijfskredieten zal via dit instituut ervoor moeten zorgen dat financieringsvoorwaarden voor kleine en middelgrote bedrijven versoepeld worden en dat deze bedrijven grotere ondersteuning krijgen in het vooral in de beginjaren te lopen bedrijfsrisico, bij zowel nieuwe investeringen en als uitbreidingsinvesteringen.

Speciaal voor het kunnen doen van deze grote investeringen zal de Suriname Investment Corporation N.V. worden opgericht. De voorbereidingen hiertoe zijn al in volle gang. Deze onderneming zal op de internationale commoditymarkt systematisch naar partners zoeken voor het op grote schaal produceren van goederen, die internationaal kunnen worden afgezet. Ook zal zij op de internationale kapitaalmarkt systematisch aan fondswerving doen voor het mede financieren van verschillende programma's met een korte payback capaciteit, in vooral de sectoren agrocultuur, industriële productie en transport.

Stabiele prijzen zijn van belang voor alle actoren in de economie en vervullen een grote rol in het sociaal-economisch beleid. Het zijn met name de loontrekkers en ontvangers van sociale steun die de volle verhoging van prijzen betalen, omdat zij die niet op anderen kunnen afwentelen. Het bewaken van de stabiliteit van de munt is dus ook een speerpunt van het sociaal-economisch beleid.

Het sociaal contract met de gemeenschap zal, naast de bevordering van stabiele prijzen, ook tot uiting worden gebracht in de ondersteuning van de meest kwetsbare groepen in onze samenleving: de seniorenburgers, burgers met een geestelijke of lichamelijke beperking, kinderen en alleenstaande moeders. Het beleid zal erop gericht zijn om in nauwe samenwerking tussen overheidsinstellingen en NGO's die werkzaam zijn op sociaal gebied, ervoor zorg te dragen dat de meest behoeftigen zodanig worden verstrekt, dat in hun basisbehoeften kan worden voorzien. Sociale steun zal worden gericht op de groepen die daarvoor in aanmerkingen komen. Bij de keuze voor verschillende vormen van steun zullen efficiëntie en doelmatigheid de voornaamste criteria zijn.

Het voorgaande geeft een ruwe schets van de zaken die deze Regering in haar samenwerking met Uw college en met de maatschappelijke groepen en actoren wenst aan te pakken. Fundamentele zaken als de Staatsinrichting, Anti-corruptiewet, Wet Toezicht Kredietwezen, Wet Verzekeringswezen, Wet Regulering Deviezenverkeer, Investeringswet, Mijnbouwwet, Wet op de Jaarrekening, Herziening Fiscaal Regiem, Raamwet Huisvesting en een Wet om kinderen te beschermen, zullen op korte termijn in overleg met Uw college aan de orde komen.

Op iets langere termijn komen ingewikkelde zaken als Onderwijsvernieuwing, Infrastructuur, Exploitatie van de Natuurlijke Hulpbronnen, Volksverzekering Gezondheidszorg, Nationale Veiligheid en andere gevoelige vraagstukken als grondenrechten en non-overheidsgezagdragers aan de orde.

Verder weg liggen de vraagstukken als onze ontwikkelingsperspectieven in globaal verband, inclusief de Surinaamse participatie in het internationale bestel. Voorts het beleid inzake de integratie op het Zuidamerikaans continent.

Voor alle partijen zullen de challenges enorm zijn. Met de genade van onze Schepper en Leidsman zullen wij, steeds gericht op hetgeen ons bindt en niet zozeer op hetgeen ons scheidt, onze bijdragen geven om de beste besluitvormingen en richting bepalende uitspraken te komen.

God zij met ons Suriname

Ik dank U.